Grecii luĭ; cel rĕŭ la primejdie, făgăduesce multe, iar când sĕ vede în undele luĭ uită tot. Vĕ încredinţez că Miu şĭ-a dat coatele cu eĭ şi adunarea nóstră aicĭ e numaĭ o jucărie vrednică de rîs.

— Miu să-şĭ dea coatele cu Greciĭ? obiectà unul din popor, ia nu maĭ crede!

— Ascultă ce-ţĭ spun eŭ, reluà emisarul, pentru ce să nu credĭ? nu e el cumnat cu Ştefan Vodă? Corb la corb nu-şĭ scóte ochiĭ.

— Te închină, o fi! murmurà unul din asistenţĭ.

— Ce nu e cu neputinţă! esclamà un altul.

— A simţit şiretul că boeriĭ aŭ isbutit la Divan să dobêndéscă carte de mazîlie, adăogà emisarul şi şĭ-a pus pe cumnatul sĕŭ să ne adune aicĭ ca să cerem în gura mare, nu căderea luĭ Vodă ci uşurarea birurilor şi gonirea Grecilor. Greciĭ îmbuibaţĭ de bunătăţĭ sĕ vor duce la urma lor cu bucurie şi alţĭ veneticĭ maĭ flămânzĭ şi maĭ lacomĭ ca eĭ vor veni să sĕ facă cârdurĭ împrejurul tronuluĭ şi să ne sugă mult maĭ cumplit.

— Ia pĕcate! ḑise în sfêrşit şi unul din popor oftând; încătrăŭ ne învărtim noĭ tot nicovale suntem! E sfântă zicătórea Românéscă: schimbarea Domnilor, bucuria nebunilor.

Cu aceste cuvinte şi unele ca acestea împrăştiate cu abilitate de emisarĭ boerescĭ, începù să sĕ întroducă în părţile lăturaşe ale mulţimeĭ germeniĭ îndoeleĭ. Murmure de descuragiare transportate din gură în gură sĕ rĕspândiră în câte-va minute în inimile multora din ceĭ slabĭ de îngerĭ cariĭ sĕ mişcase numaĭ prin comoţiunea galvanică a entusiasmuluĭ; îndată ce entusiasmul fù sdruncinat prin asemenea manopere, sângele reîncepù a sĕ rĕci şi curagiul a slăbi.

Centrul mulţimeĭ însă, adecă masa cea maĭ compactă a revoltanţilor, nu era încă pătrunsă de astă molimă ucigătóre. Ea strigà într'una dreptate şi nu înceta d'aşĭ reclama cu voce tare drepturile, până ce nu vĕḑù apărând în balconul palatuluĭ domnesc pe însuşĭ Ştefan Vodă, însoţit de curteniĭ sĕĭ. Infăţişarea luĭ cea cruntă şi aerul sĕŭ cel arţăgos nu era prevestitor de pace pentru rĕsculătorĭ; eĭ simţiră şi începură a şopti între dênşiĭ şi a sĕ sfătui, dar nu-şĭ perdură de loc cumpĕtul.

Înainte d'a descleşta fălcile capul Statuluĭ spre a comunica reclamanţilor resultatul cereriĭ lor, să ne transportăm repede în sala tronuluĭ, spre a sci ce s'a petrecut acolo de când s'a asediat palatul de popor. Toţĭ Greciĭ influenţĭ, Metropolitul, unul din episcopĭ, deosebiţĭ arhiereĭ şi egumenĭ, Grecĭ saŭ greciţĭ şi eĭ ca toţĭ demnitariĭ ţĕreĭ din acea epocă, sĕ adunase în jurul luĭ Vodă ca să delibereze. Ştefan, aţîţat de caracterul sĕŭ înrăutăţit dar franc, era de părere ca fără nicĭ un menajament să îndrepteze tunurile în popor şi să împrăştie prin vĕrsare de sânge pe rebelĭ. Greciĭ, cu Stavrache în frunte opinaŭ că e mult maĭ bine d'a evita o şansă aşa de nesigură şi c'ar fi maĭ cu minte să împrăştie poporul prin promisiunĭ şi imbunărĭ, pe care e liber a nu le realisa nicĭ-odată, iar o mică parte din boerĭ de origină pământenĭ şi strecuraţĭ pe lângă tron prin elasticitatea caracteruluĭ lor, găsiră cu cale că pentru siguranţa tronuluĭ şi triumful bineluĭ, ar trebui birurile uşurate, streinĭ înfrânaţĭ şi abuzătoriĭ pedepsiţĭ. Florica care, contra tuturor opunerilor ce întêmpina din partea Grecilor, eşise din micul apartament unde locuia ca esilată şi întrase în sala de deliberaţiunĭ, avù curajul d'a striga.

— Înduioşază-sĕ învêrtoşarea inimeĭ tale, Mărite Dómne; aplécă-sĕ urechile tale spre rugăciunile supuşilor, audă cu bună voinţă cuvintele de pace şi milostivire ce aŭ rostit uniĭ din sfetniciĭ M. Tale şi gonesce de de-asupra capetelor supuşilor nenorocirile cu care duhul cel rĕŭ voesce a-ĭ stinge. Adu-ţĭ aminte că aĭ sânge, că aĭ carne, că aĭ viaţă pe care le iubeştĭ cu scumpete; nu te îndura dar a vĕrsa sânge, a măcelări carne şi a smulge viaţa acelora ce le-aŭ căpĕtat'o ca şi M. Ta prin mila Dumnezeiască. Adu-ţĭ aminte că aĭ avut mumă, că aĭ fost fiŭ, că poţĭ fi tată şi că durerile de fiŭ şi părinte sunt împungĕtóre şi nu te îndura d'a răpi fiĭ dela mume, pe părinţĭ dela fiĭ şi pe copiĭ dela aceia ce i-a născut, prin secera morţiĭ şi fără de vină. Îndurare şi milostivire, Dómne, adăogà fosta curtesană cu un ton sublim cădênd la genunchele soţuluĭ sĕŭ, ertare şi dreptate stăpânul meŭ.

— Scólă-te, Flóreo, dise Ştefan puţin mişcat; n'ar fi trebuit tu femee, adăogà maĭ cu asprime, să calcĭ pragul asteĭ cămărĭ; scólă-te îţĭ dic şi eşĭ maĭ nainte d'a-mĭ aduce aminte că aceste turburărĭ îmĭ vin dela Miu şi că tu eştĭ sora luĭ.

— Şi póte unealta sa, adăogà Stavrache apropiindu-sĕ.

— Nu mĕ scol, strigà ea, măcar de m'aţĭ omorî, până ce poveţele rĕŭ voitorilor nu vor fi şterse prin lacrămile adevĕruluĭ. Dacă voeştĭ să nu fie Miu biruitor, nu te face omorîtor, Ştefane Vodă, adăogà ea cu o voce sonoră, sculându-sĕ în picióre.

— Scóteţĭ-o d'aicĭ, dise cu bruscheţă Racoviţă, îndreptându-sĕ spre balcon.

Când Flórea eşi prin forţă din sala de con-

siliŭ, Vodă apărù d'asupra balconuluĭ înaintea poporuluĭ; cum îl vĕzură tóte gurile tăcură şi fără a scóte un strigăt de aclamare îşĭ aţîntiră privirile spre dênsul.

— Bucurescenĭ, ɖise Vodă în grecesce şi după el un dragoman în Românesce, (Ştefan cunoscea limba română ca un Român ce era, dar o ura şi o despreţuia maĭ rĕŭ decât un Fanariot); am auzit strigările ce rĕsvrătitele vóstre glasurĭ a adus până la mine, şi din cele auzite am înţeles că vĕ plângeţĭ de Greciĭ meĭ şi de birurile ce vi-sĕ cer; ascultaţĭ acum şi rĕspunsul meŭ: pe Grecĭ nu-ĭ gonesc fiind-că sunt aduşĭ de mine şi-ĭ iubesc; cine sĕ plânge de eĭ afle că eŭ, ca şi Iliaş Vodă, cred că de mine sĕ plânge şi de aspră pedeapsă e vrednic.

— Trăiască Măria Sa, strigară Greciĭ din sala palatuluĭ.

— Cât pentru birurĭ, adăogà Ştefan, tot prin gura dragomanuluĭ, voiŭ lua mĕsurĭ ca să dobêndiţĭ óre-care uşurărĭ şi să fiţĭ apĕraţĭ de lăcomia slujbaşilor; astă cerere e dreaptă, dreptatea este legea mea, vĕ iert un sfert din tóte dările, adecă cel din urmă sfert al anuluĭ curgător; Dumnezeŭ fie cu voiŭ.

— Mĕ iartă Dómne, ɖise Miu, suindu-sĕ pe o piatră ca să domine mulţimea; nu vĕ retrageţĭ aşa iute căcĭ maĭ avem câte ceva de zis; noĭ ne plângem maĭ puţin de birurĭ decât de iubiţiĭ Grecĭ aĭ M. Tale. Dacă eştĭ părinte cu dor de inimă şi vraciŭ iscusit, vindecă rana cea maĭ durerósă şi maĭ adêncă, scapă-ne de Grecĭ, căcĭ eĭ prin strâmbătăţile lor fac ca legiuitele dărĭ să apese cumplit grumajiĭ bietuluĭ norod. Aşa e fraţilor, adăogà el adresându-sĕ cătră popor, că de Grecĭ să scăpăm maĭ ântêiŭ?

— Da, da, strigà mulţimea, de Grecĭ să scăpăm, ducă-sĕ Greciĭ, piară din ţéră, móră, crape.

— Greciĭ nu sĕ vor duce din ţéră câtă vreme voiŭ domni eŭ, rĕspunde Ştefan.

— Amuţească-vĕ gura, adăogà Stavracoglu, dacă voiţĭ să nu v'o amuţéscă tunul.

— Audiţĭ, fraţilor, ce ne rĕspund ceĭ îndatoraţĭ d'a ne face dreptate? strigà Miu cătră popor, ne nesocotesce legiuita nóstră cerere şi apoĭ ne gonesce ca pe cânĭ prin amerinţărĭ; sunteţĭ mulţămiţĭ?

— Nu, nu, mórte Grecilor, mórte străinilor, jos Ştefan Vodă, trăiască Miu! strigà glóta agitându-sĕ ca talazurile uneĭ mărĭ bătute de vênt.

— Jos Ştefan a-ţĭ zis? strigà Miu sărind jos după piatră şi scoţênd sabia, să mergem să-l rĕsturnăm; cine vrea să biruiască, să nu sĕ codéscă; la porţĭ, la porţĭ.

— Foc! strigà o voce de d'asupra zidurilor.

Anevoie e de descris învălmăşala, amestecătura şi îngrozitorul tabloŭ ce produse astă singură strigare. Maĭ ântêiŭ de tóte sĕ vĕzù o limbă de foc ca săgéta unuĭ fulger repezindu-sĕ spre popor de de-asupra zidurilor, apoĭ o isbucnitură de fum negru şi înecăcios şi pe urmă un trăsnet teribil, care sgudui pămêntul şi sparse giamurile palatuluĭ şi caselor dimprejur. Acel sgomot oribil sĕ amestecà cu un ţipet de durere şi mânie mult maĭ oribil şi care avù un rĕsunet mult maĭ înspăĭmêntător. Sângele roşi pămêntul, numĕr mare de cadavre acoperi terenul şi un numĕr şi maĭ mare de vulneraţĭ începură să sĕ tăvăléscă pe jos.

— Inainte, înainte, strigà Miu şi ómeniĭ sĕĭ; curagiŭ fraţilor; trăiască dreptatea şi România; nu vĕ temeţĭ de mórte, moşia este maĭ scumpă decât viaţa.

— Fugiţĭ, fugiţĭ striga emisariĭ partisanilor schimbăriĭ de domnĭ; arnăuţiĭ ne ia pe la spate, Miu e un tâlhar, el vrea să vĕ bage în foc ca pe urmă el să sĕ retragă cu aĭ sĕĭ şi să sĕ năpustéscă spre casele vóstre pustiĭ spre a vĕ prăda averile şi măcelăriĭ soţiile şi copiĭ.

— Trăiască Miu!

— Trăiască Scarlat Ghica Vodă!

— Trăiască Ştefan Vodă.

Atâtea vociferărĭ contrazicĕtóre, încuragierile şi înspăimêntările succesive, lipsa de un principiŭ bine stabilit şi împărtăşit de tot poporul, renumele luĭ Miu cel puţin demn de încredere şi neînţelegerea în privinţa dorinţelor fie-căruia, contribui a rĕci entusiasmul şi a slăbi curagiul. O mare parte începù a sĕ pune la adăpost de mitraliile ce curgeaŭ ca plóia după crestele zidurilor, alţiĭ da dosul în fuga mare, alţiĭ sĕ ascundeaŭ pe unde găseaŭ şi chiar o parte din ceĭ maĭ hotărîţĭ lăsară pe Miu şi ómeniĭ sĕĭ d'asupra porţiĭ palatuluĭ ce căduse fărâmată în bucăţele spre a alerga pe acasă să-şĭ pue avutul la siguranţă. Mulţimea sĕ împrăştià tocmaĭ atuncĭ, când era gata d'a sĕ proclama triumful şi când Ştefan şi curteniĭ sĕĭ descuragiaţĭ sĕ pregăteaŭ a capitula. Astă laşitate descuragià pe Miu şi-l sili a sĕ retrage şi el. Vĕḑênd acest succes neaşteptat ceĭ maĭ laşĭ decât toţĭ, adecă asediaţiĭ, ca să-şĭ spele ruşinea umiliriĭ, din fricoşĭ solicitatorĭ de graţie, sĕ transformară îndată în cruḑĭ persecutorĭ şi sĕ năpustiră cu toţiĭ spre oraş ca să-şĭ sature setea de rĕsbunare în sânge şi jaf.

Fù o zi teribilă pentru Bucuresceniĭ acea zi, dar nu fù tocmaĭ infructuósă; deşi nu avù frumósa sórtă a acelora ce urmà după mişcarea luĭ

Tudor Vladimirescu, adecă redobêndirea vechilor drepturĭ de autonomie şi alegerea unuĭ principe pământean, deşi făcù să averteze mişcarea luĭ Lupu Mehedinţeanu, care era maĭ competinte d'a obţine un resultat maĭ bun, putù cel puţin să informeze pe Pórtă, despre suferinţele ce înduraŭ Românii din partea luĭ Ştefan şi să-l rĕstórne după tron.

XI.
Sultan Mezat.

În urma mazîliĭ cu care Pórta a pedepsit pe Ştefan Racoviţă, tronul Românieĭ s'a ocupat de Scarlat Vodă Ghica, care maĭ domnise încă odată; venirea luĭ în ţéră fù întêmpinată cu óre-care semne de simpatie de către o parte din boeriĭ ţĕreĭ, care nu renunţase încă d'a lua parte la luptele politice şi la intrigele de palat, dar poporul rĕmase cu totul indiferent şi descuragiat. Ca orĭ ce Domn din noŭ venit şi care scie să concentreze interesele luĭ cu pretensiunile acelor ce-ĭ putea fi utilĭ pentru aş întări scaunul, Scarlat Vodă primi bine pe toţĭ, promise tuturor concesiunile cele maĭ măgulitóre şi chiar poporuluĭ îĭ acordà óre-care uşurărĭ, dar conduita luĭ cea relativ blândă dictată negreşit d'o prudentă înţelepciune şi de temerea sórteĭ luĭ Ştefan şi a favorituluĭ sĕŭ Stavracoglu, care muri în vêrful ştreanguluĭ îndată ce ajunse în Ţarigrad, uscà cu totul în inima Românilor sĕmênţa ce sĕ cercase Miu d'a face să încolţéscă. Aceia ce maĭ bine de un secul zăcuse în amorţeală şi apathie şi sĕ deşteptase un moment ca să-şĭ redobêndéscă facultăţile lor de fiinţe inteligente, reîntrară numaĭ de-

cât în vechia lor inerţie şi Lupu Mehedinţeanu avù durerea d'a sĕ vedea părăsit de oştenii sĕĭ şi d'a merge orbesce spre o catastrofă sigură.

Miu, perdênd orĭ-ce speranţă d'a maĭ putea să-ĭ rĕscóle, renunţă cu mâhnire la misiunea sa de reformator, lăsà pe compatrioţiĭ sĕĭ să-şĭ sufere sórta ce merita şi plecă acolo unde îl ducea dorinţa sa de rĕsbunare.

Ştefan la plecarea sa din ţéră îl amărî printr'o noŭă insultă, care fù maĭ durerósă ca tóte; el când sĕ sui în trăsura ce avea să-l ducă la Giurgiŭ spre a eşi din ţéră, goni prin vorbe gróse pe Florica de lângă sine, îĭ luà tot ce dênsa avea maĭ de valóre în banĭ, scule şi vestminte şi o respinse pălmuind'o cu brutalitate. Sêrmana femeie cădù leşinată pe pământ şi dintre ómeniĭ disgraţiatuluĭ satrap nimenĭ n'avù omenia d'a o smulge de sub piciórele cailor şi d'aĭ da vre-o îngrijire. Animalele furā maĭ cu inimă, ele sĕ feriră d'a călca peste un corp neînsufleţit şi din instinct o ocoliră fără a-ĭ face cel maĭ mic rĕŭ.

Când s'a deşteptat Flórea, sĕ vĕḑù aşeḑată pe prispa uneĭ case încunjurată de verdeaţă, pe un pat móle şi curat şi la capul eĭ o bĕtrână cu căutătura blândă, care o îngrijea şi o privegia; era muma luĭ Neagu servitorul eĭ cel credincios.

— Unde sunt eŭ? murmurà ea deschizênd ochiĭ.

— La buna ta Despa, rĕspunse bĕtrâna, la ţéră unde câmpia e verde, aerul rĕcoros şi ómeniĭ bunĭ şi iubitorĭ.

— Dar fratele meŭ n'a maĭ venit?

— Vezĭ acel nor de praf? el este ridicat în vĕzduh de copitele caluluĭ luĭ.

— A venit şi eŭ nu l'am vĕzut şi sĕ duce

și eŭ nu l'am strâns în brațe, înainte d'a muri! dar unde fuge el? cine-l gonesce?

— Sĕ duce la Țarigrad să rĕsplătéscă după cuviință pe acela, ce s'a purtat mișelesce cătră o ființă bună ca dumneata.

— S'a dus să-l omóre?! strigà ea sculându-sĕ repede în sus. Unde e Neagu? chiamă iute pe Neagu.

— Ce vreaĭ să facĭ? strigà bĕtrâna spăimêntată, ce copilărie vreaĭ să săvêrșescĭ?

— Nu mĕ întreba, ci alérgă după Neagu în clipă.

— Căpitan Miu te-a lăsat sub îngrijirile fiuluĭ meŭ și fiul meŭ sub ale mele, suntem rĕspundĕtorĭ de tot ce veĭ face...

— Femeie! strigà Flórea cu energie, dă-te înapoĭ, și lasă-mĕ în pace dacă nu vreaĭ să mĕ slujescĭ. Am fost Dómnă și sunt soră de haĭduc ființă ca mine nu sĕ póte ține în prinsóre; dă-mĭ drumul saŭ mĕ omor acum înainte-țĭ.

— Dómne Sfinte! esclamà biata bĕtrână îngrozită, să nu facĭ una ca asta că iată-mĕ, iată alerg să caut pe Neagu.

Neagu fù într'o clipă înaintea Flóreĭ.

— Neagule, zise ea, în totdeauna mĭ-aĭ zis că-mĭ escĭ credincios pe viață și pe mórte, și de miĭ de orĭ mĭ-aĭ jurat, că veĭ îndeplini orbesce poruncile mele și că mĕ veĭ urma până la marginile pămêntuluĭ; să te vĕd acum cum te țiĭ de cuvênt. Dacă îmĭ escĭ credincios cum te-aĭ jurat, du-te de schimbă ăst inel în banĭ, cumpĕră cu parte din eĭ doĭ caĭ sprintenĭ, iar rĕmășița păstreaz'o pentru cheltuială. Avem să facem o lungă călĕtorie.

— Mĕ duc să înșel caiĭ, rĕspunse Neagu și

să iaŭ din casă banĭ, căcĭ avem şi caĭ şi banĭ; ia-ţĭ dar inelul înapoĭ că e de prisos, pune-l iar în degetul de unde l'aĭ scos şi pregătesce-te de drum că eŭ viŭ îndată.

— Bunul meŭ prietin murmurà sora luĭ Miu înduioşată.

— Caiĭ şi baniĭ sunt gata, ḑise Neagu apĕrând peste câteva minute lângă stăpâna sa, care deja era gata de ducă. Unde plecăm?

— La Ţarigrad, rĕspunse Flórea încălecând.

*
* *

Peste un an după ceea ce nararăm maĭ sus, principaliĭ noştriĭ eroĭ eraŭ de mult stabiliţĭ în capitala Turcieĭ, regina mărilor şi grădina Europeĭ; Stefan Racoviţă ocupa o casă mare din Fanar sumptuos mobilată şi populată de mulţimea creaturilor sale. Miu locuia într'o mică căsuţă lipită de casa cumnatuluĭ sĕŭ şi Florica cu fidelul sĕŭ Neagu spiona tóte mişcările în aceste case, din dosul cafasurilor uneĭ cămăruţe situată din faţa palatuluĭ soţuluĭ eĭ. Ştefan nu avea cunoscinţă că Miu şi Florica eraŭ aşa de aprópe de paşiĭ sĕĭ, nicĭ Miu că sora sa îĭ spiona mişcările.

Într'o zi eşi din curtea palatuluĭ Racoviţilor o mulţime de ciohodarĭ lucsos învestmântaţĭ şi încunjurară un cal mare şi frumos; acel cal era ţinut de o parte a dîrlogilor de un seiz, de cealaltă parte alt seiz şi pe lângă fie-care picior dinainte saŭ dinapoĭ sta apropiat câte un seiz, astfel că bietul cal nu putea merge decât numaĭ la pas, călcând cu piciórele numaĭ la locul ce-ĭ indica numĕroşiĭ luĭ conductorĭ. Pe când lângă ăştĭ seizĭ, peste doĭ-spre-zece ciohodarĭ mergeaŭ la pas şi în neregulă, ţinêndu-şĭ bastónele uniĭ pe umere, alţiĭ în sus ca nisce steagurĭ, alţiĭ atingêndu-le

de pământ și mĕsurând cu ele pașiĭ, ca cu un adevĕrat baston și alțiĭ târându-le după eĭ ca pe nisce săbiĭ, iar în mijlocul lor, d'asupra bietuluĭ armăsar care îșĭ potolea impaciența mușcându-șĭ zabalele, sta Ștefan Racoviță așeḑat comod și într'un mod molatic pe o grósă șea turcéscă, acoperită cu un valtrap de catifea roșie cu ciucurĭ și florĭ de aur. Îndată ce trecù de ferestrele locuințeĭ luĭ Miu astă pompósă caravană, eși după portița aceleĭ case un ciohodar mustăcios, îmbrăcat ca și camaraḑiĭ sĕĭ și sĕ amestecà printre eĭ fără să bage cineva de sémă că el a venit maĭ târziŭ; îndată ce eși acel ciohodar din locul sus indicat, portița caselor de peste drum sĕ deschise și lăsă să trécă pragul alțĭ doĭ ciohodarĭ aidoma cu ceĭ dintêiŭ, unul în vêrstă și altul cu mustața abia mijindă. Aceștia, după ce închise portița după eĭ, merseră ca și celălalt să sĕ amestece cu cortegiul luĭ Ștefan.

În palatul mareluĭ Vizir la rêndul de jos era un apartament în care sĕ aduna toțĭ funcționariĭ superiorĭ aĭ Porțiĭ, toțĭ favorițiĭ influențĭ și toțĭ samsariĭ Grecĭ și Evreĭ, carĭ populaŭ într'un mare numĕr anticamerele pașalelor. Acolo sĕ precupețea grațiile și favorurile, acolo sĕ vindea și sĕ cumpĕra privilegiile și imunitățile, acolo chiar elciĭ marilor puterĭ, dobêndeaŭ pentru óre-care sumă de banĭ, realisarea pretențiilor lor care pe calea legală a formulelor rĕmânea în stare de pretențiĭ anĭ întregĭ. Când cererea era mică, samsariĭ sĕ întêlneaŭ în anticameră cu servitoriĭ magnaților mareluĭ devlet și după bună tocmeală urmată la minut de plată în monedă sunătóre, hârtia de grație saŭ teșchereaŭa de chiverniseală întra în sînul samsaruluĭ și baniĭ în chiseaŭa magnaților.

Dacă afacerea era maĭ grasă saŭ maĭ însemnată, samsariĭ eraŭ întroduşĭ în cabinete particulare, da ochĭ cu marele paşale şi tocmeaŭ ca la obor sórta vre-unuĭ muritor, averea cuiva saŭ însăşĭ dreptatea; însă când era vorba să sĕ pue la tocmeală postul de vre-un paşe, vre-un gubernator, vre-un satrap saŭ de domn al Românieĭ orĭ al Moldoveĭ, atuncĭ însăşĭ Luminaţia Sa marele Vizir părăsia mólele divan, pe care sta ore întregĭ rĕsturnat în mijlocul unor droae de huriĭ, sĕ cobora cu un pas încet şi legănat pănă în apartamentul samsarilor şi acolo da vorbă cu însuşĭ pretendenţiĭ; în asemenea ocasiune era une-orĭ asistat chiar de către un representant al Mareluĭ Sultan. Atuncĭ să te fi ţinut la o parte şi să fi ascultat prin ce termenĭ sĕ făcea tocmeala, cum sĕ lăuda marfa de vêndătorĭ şi cum sĕ critica de către cumpĕrătorĭ!

Intr'una din acele zile, chiar într'aceea în care Ştefan Racoviţă eşia din palatul sĕŭ cu atâta saltanat, era pus la mezat chiar tronul ţĕreĭ Românescĭ. Ne vom permite dar a întroduce pe iubitul nostru lector în apartamentul samsalîculuĭ, ca să dăm ochĭ cu marele Vizir şi să aflăm şi noĭ ce sĕ petrece p'acolo.

Luminaţia Sa sta turcesce în mijlocul unuĭ móle şi bogat divan, pe când patru eunuchĭ muţĭ îĭ făcea vênt cu lungĭ apĕrătorĭ de pene de păun; într'acest timp ilustrul personagiŭ fuma dintr'o lungă nerghelea şi scotea din gură aci norĭ groşĭ de fum, aci câte-o vorbă pe care o adresa representantuluĭ Sultanuluĭ, care şedea tot ca dênsul pe o sofa maĭ pitică decât divanul şi îşĭ neteza stufósa şi alba sa barbă. Afară de aceştĭ doĭ înalţĭ demnitarĭ, maĭ eraŭ în acea cameră treĭ individe;

dar aceştia după atitudinea lor cea umilită ce-şĭ luase pe covoraşele, pe care staŭ îngenunchiaţĭ nu sĕ cunoscea dacă sunt sclavĭ saŭ eunuchĭ; acele treĭ individe sĕ numia Alexandru Ghica, Grigorie Ghica şi Alexandru Mavrocordat; câte-şĭ treĭ aŭ fost domnĭ, saŭ elcĭ pe lângă Pórtă şi câte-şĭ treĭ eraŭ competitorĭ pentru tronul Românieĭ.

— Ţéra e bogată, zise în turcesce representantul Sultanuluĭ cu o voce trăgănată, locuitoriĭ sunt blânḑĭ şi darnicĭ, pămêntul este roditor, ghelilurile multe şi avaeturĭ destule; într'o lună un om dibaciŭ adună milióne; acest otcup preţuesce maĭ bine de una sută de miĭ de pungĭ cu banĭ.

— O milostive stăpâne! suspină unul din competitorĭ, de unde să fie una ca asta? De unde să sĕ scótă atâta sumă de banĭ? Ómeniĭ saŭ făcut ndărătnicĭ şi leneşĭ, pămêntul stă maĭ nelucrat, ıămestiile domnescĭ sunt jefuite de soldaţiĭ din Giurgiŭ şi Brăila şi chiar de însăşĭ locuitoriĭ pămêntuluĭ sunt jumuliţĭ de neferĭ.

— Paşalele după lângă Dunăre ne prigonesc cu zeciuelele şi haraciurile ce ne cere, adăogă al doilea competitor, slujbaşiĭ împĕrătescĭ ne sărăcesc cu plocónele şi strângerile pentru zaherale şi maĭ presus de toţĭ hoţiĭ pămêntescĭ ne ia şi cenuşa din vatră.

— Dar ómeniĭ noştri! replică cel d'al treilea, dar ciraciĭ caseĭ nóstre, dar samsariĭ şi cămătariĭ cum ne despóie! Trebue să-ĭ îndopăm pe eĭ maĭ întêiŭ, ca apoĭ să fim sigurĭ că vom rĕmânea la putere şi vom fi slujiţĭ cu credinţă.

— Sunt vremurĭ de foc, adăogă câte treĭ în cor.

— Numaĭ ca să îndeplinim buna plăcere a Măriĭ Vóstre, adăogă cel dintêiŭ, am maĭ în-

drăsnit a ne pune avutul și viața nóstră în primejdie, spre a ne sui încă odată pe acel blăstěmat de tron.

— Sfîrșițî cu văetăturile de orbețî, întrerupse Vizirul cruntându-sě, căcĭ cunosc eŭ viclenia vóstră. Acea țéră e pămêntul făgăduințeĭ, din ea curge miere, lapte și unt, cum zice proorocul: cel ce o stăpânesce halal de capul luĭ; spunețĭ maĭ curênd ce dațĭ ca să dobêndițĭ atâtea bunătățĭ?

— Eŭ aș da 10,000 de pungĭ, dacă s'ar milostivi Măria Vóstră să-mĭ dea firman întărit că voiŭ domni treĭ anĭ neîntrerupt, zise cu timiditate cel dîntêiŭ.

— Eŭ aș da 30,000 pentru o domnie de doĭ anĭ și jumětate, ḑise cel d'al doilea.

— Patru-zecĭ de miĭ daŭ pentru doĭ anĭ de putere, murmurà cel d'al treilea.

— Fie 50,000, suspinà cel dintêiŭ.

— Daŭ până la 60,000, adăogà al doilea.

— Urc până la 70,000, zise al treilea, dar maĭ mult nu daŭ un florentin măcar.

— Atâta dăm și noĭ, ḑise deodată ceilalțĭ doĭ.

— Nu dațĭ maĭ mult? întrebà Vizirul rěstit.

— Nu putem, rěspunse pretendențiĭ plecând capetele în jos.

— Întrébà pe Negiub dacă a venit Ștefan Racoviță, zise Vizirul trimisuluĭ Sultanuluĭ.

Acesta sě aplecà cu respect, bătù în palme de treĭ orĭ și zise eunuculuĭ ce apărù:

— A sosit Ștefan Racoviță? Eunucul făcù din cap semn că da; bagă-l înăuntru, adăogà acesta făcênd semn sclavuluĭ să plece.

Ștefan fù întrodus și, după ce făcù salutarea usitată, sě așezà și el pe un covor în o postură maĭ umilită decât camaraḑiĭ sěĭ. Până să sě așeze el pretendențiĭ zise viziruluĭ:

— Facă-sĕ voința strălucireĭ Vóstre, dăm 100,000 de pungĭ.

— E prea târḑiŭ acum, rĕspunse Vizirul, și maĭ ales de tóte tronul e unul și voĭ treĭ, rĕmâne a sĕ sci cine dă maĭ mult. Tu, Ștefane aĭ fost doritor d'a te întórce în ţéra de unde aĭ venit; ce daĭ ca să-ţĭ recapeţĭ tronul?

— Una sută cincĭ-zecĭ miĭ pungĭ banĭ gata pentru un an de domnie, rĕspunse Ștefan.

— Una sută șase-zecĭ, murmurà oftând primul concurent.

— Una sută opt-zecĭ strigà suspinând cel d'al doilea.

— Una sută noŭă-ḑecĭ, îngână cel d'al treilea și nimic maĭ mult.

— Doŭă sute cincĭ-zecĭ de miĭ, strigà Ștefan :u un aer triumfător.

— Noĭ nu putem da atâta, măcar de ne-am rinde nevestele și copiĭ, strigarà în cor ceĭ treĭ pretendenţĭ.

— Atuncĭ Ștefan Racoviţă este domn în locul luĭ Scarlat Ghica, care nu a fost în stare să trimită ploconul Bairamuluĭ; aceste cuvinte fură pronunţate de către Vizir în ciuda celor treĭ pretendenţĭ, carĭ își mușcaŭ buzele de nĕcaz.

Vestea despre resuirea luĭ Ștefan Racoviţă pe tron sĕ lăţi îndată prin anticamere și de acolo în tot orașul; cum sĕ vede tréba, astă casă de conferinţe secrete, avea la disposiţie nu sĕ scie cum, urechĭ fórte vigilente. Ștefan fù purtat în triumf și când coborî cele opt trepte ale scăriĭ ce eraŭ ridicate de-asupra pămêntuluĭ, maĭ mulţĭ din ciohodariĭ fostuluĭ domn întinseră mânile ca să-l ţie de subţiorĭ; ceĭ maĭ fericiţĭ fură de-o parte mustăciosul, care eșise din casa de lângă palatul

luĭ Racoviță și tênărul ce trecuse pragul caseĭ de peste drum.

Când sĕ vĕḑù scăpat de servitoriĭ saraiuluĭ carĭ sĕ grămădise în juru-ĭ spre a căpĕta bacșiș, Ștefan zise ómenilor sĕĭ cu bucurie mare:

— Voiŭ domniĭ iarășĭ copiĭ meĭ.

— Nu veĭ domni, strigà mustăciosul înfigându-ĭ un pumnal mare în pept și dând apoĭ dosul.

Doŭĕ țipete sĕ auḑiră deodată după astă lovitură, unul eșit din peptul victimeĭ, care căḑù mort în lacul de sânge ce eșia din rană pe lângă cuțit și altul din al ciohodaruluĭ, cel care susținuse umĕrul cel stâng al ucisuluĭ. Acest din urmă căḑù îndată după Ștefan peste cadavrul sĕŭ cu un cuțit înfipt de însășĭ mâna sa în mijlocul peptuluĭ.

Lumea amețită lăsà pe asasin să scape și alergà în ajutorul celor doĭ nenorocițĭ, pe carĭ îĭ transportà iute într'o cămară; uniĭ alergară după un medic, alțiĭ după poliție și nimenĭ după ucigaș; asemenea întêmplărĭ eraŭ prea obicĭnuite în acele timpurĭ prin Constantinopole.

Doctorul, după ce spălà rănile celor isbițĭ de cuțite, declarà că amêndoĭ eraŭ morțĭ, unul din eĭ însă era o femeie.

Ómeniĭ luĭ Racoviță recunoscură în acea femeie pe Florica fosta lor stăpână, și pe cuțit citirà teribilul nume al luĭ Miu.

XII.

Parola boeréscă și rĕsplata domnéscă.

Câte-va lunĭ după sângerósa scenă descrisă maĭ sus, care avù drept resultat menținerea pe tronul Românieĭ a luĭ Scarlat Ghica, un individ

mergea cu un pas încet pe stradele Bucurescilor; acel individ avea o înfăţişare abătută, o căutătură stinsă, faţa slăbănogită şi pĕrul capuluĭ şi al barbeĭ cărunţit maĭ mult de întristare decât de influenţa timpuluĭ. Îmbrăcămintea luĭ ca şi trăsurile chipuluĭ sĕŭ eraŭ în disordine şi pĕrul capuluĭ în cea maĭ mare neîngrijire. Acest individ necunoscut tocmaĭ intra în capitală prin bariera têrguluĭ de afară şi sĕ îndreptă spre piaţă; umblând pe stradă el mergea cu capul în jos, fără să vaḑă unde calcă şi pe lângă cine trece. Pe când trecea prin dreptul bisericeĭ Răsvan, sĕ deşteptà deodată tresărind căcĭ simţise că óre-cine îl bătuse pe umere şi aruncà în juruĭ o căutătură sperióşă. Un individ era în faţa luĭ.

— Ce vreaĭ? zise el încruntându-sĕ, ce aĭ cu mine?

— Nu mĕ cunoscĭ, căpitane? zise acel individ.

— Nu, nu te-am vĕḑut nicĭ-odată.

— Ce spuĭ căpitane Miu? nu maĭ cunoscĭ tu pe vechiĭ tĕĭ băeţĭ? Saŭ póte că te temĭ d'a ne cunósce de frică să nu fi aruncat în temniţă ca ceilalţĭ fraţĭ?

— Ceilalţĭ fraţĭ! rĕspunse Miu, fiind-că dênsul era, ceĭlalţĭ fraţĭ? adăogà el puind mânile la cap ca cum ar fi voit să gonească din jurul creerilor sĕĭ un nor gros; a! mĭ-aduc aminte, eram căpitan de haĭducĭ, aveam o ceată credincióşă, eram iubit de băeţiĭ meĭ; eram tare şi vêrtos în ziŭa când, după ce pedepsiiŭ un nelegiuit, am aflat din locul unde mĕ ascunsesem că am înfipt cuţitul omoritor în însuşĭ carnea mea, în peptul Florichiĭ sorióreĭ mele!

Pe când pronunţà aceste din urmă cuvinte,

doúĕ șiróie de lacrămĭ isvorîră din ochiĭ sĕĭ ceĭ aprinșĭ și începură să curgă de-alungul obrazuluĭ sĕŭ. Acéstă roŭă a dureriĭ, ușurà greutatea ce-ĭ apĕsa peptul și-l făcù să sĕ maĭ desmeticéscă.

— Căpitane, zise fostul luĭ camarad înduioșat, iartă-mĕ că te-am bănuit un minut că aĭ vrut să te lapeḑĭ de noĭ, iartă-mĕ și vino cu mine îcĭ într'o căsuță retrasă ca să ne spunem în isichie păsurile. N'aĭ să te temĭ de mine, Florea Corbeanu nu țĭ-a voit rĕul nicĭ-odată; din potrivă el te-a iubit ca pe tatăl sĕŭ. Aide căpitane te rog, aci e arșiță și urechĭ gata de ascultat.

Miu urmà pe conducĕtorul sĕŭ într'un chip mașinal și după ce intră împreună cu el într'o cămăruță umedă și întunecósă dar curată, scóse un lung oftat și apoĭ ḑise:

— Tocmaĭ acum mintea mi-s'a luminat încât să pot înțelege ce e împrejurul meŭ; tocmaĭ acum te cunosc frate Floreo; de când am ucis pe Racoviță, pe necinstitorul numeluĭ de Român și de frate, și de când am auḑit că soră-mea șĭ-a ridicat viața pentru dênsul neprecurmat zi și nópte, urlă la urechile mele ceva ca o morișcă ce huruie neîncetat; têmplele mele svêcnesc fără conteneală, fruntea îmĭ arde de un foc nemistuit și printr'aceea uruială par'că aud o șoptire gróznică, care mereŭ îmĭ zice: Tu eștĭ ucigașul sorióreĭ tale. De atuncĭ sunt încunjurat de o pară de flacărĭ: tot ce vĕḑ, vĕḑ în roșu și tot ce aud îmĭ pare că este un țipet de mórte. Sêrmana Florică! eŭ am omorît'o; orbirea mâniĭ m'a oprit d'a înțelege că ea iubia pe gâdele sĕŭ maĭ pre sus ca viața sa! Dela mórtea eĭ numaĭ acum simț puțină rĕcorélă și pot înțelege ceva; spune-mĭ ce s'a ales de frațiĭ meĭ? Spune-mĭ maĭ curênd pănă ce nu sĕ va co-

borî peste sêrmaniĭ meĭ ochĭ vĕlul cel sângeros care îmĭ răpesce vĕḑul şi simţirea; spune tot ce sciĭ despre eĭ.

— Bieţiĭ noştri fraţĭ! dragă căpitane, rĕspunse Florea oftând, zac în obezĭ.

— În obezĭ?! strigà Miu sărind în sus, cine i-a ferecat?

— Eĭ cine? ómeniĭ stăpânireĭ; numaĭ eŭ am scăpat pănă acum.

— Ce aŭ făcut eĭ în lipsa mea?

— Nimic căpitane, nimic care să aţîţe în potriva lor mânia domnéscă; sĕ aşezase în oraş ca nisce ómenĭ de ispravă, sĕ apucase fie-care de câte o meserie, îşĭ speculaŭ baniĭ ce dobândise din împărţélă cum puteaŭ; uniĭ pusese în gând să sĕ căsătoréscă ca să trăiască în isichie; însă ca din senin căḑù asupra lor o urgie neaşteptată; mulţime de arnăuţĭ sĕ năpustiră prin oraş, le călcarà casele într'o nópte la toţĭ şi toţĭ fură tîrîţĭ în temniţă. Eŭ am scăpat fiind-că lipseam de-acasă; să vede că Dumnezeŭ a vrut ca să trăesc spre a rĕmânea cineva, care să pedepséscă pe vênḑĕtor.

— A fost la mijloc vre-o vênḑare.

— Apoĭ cum nu? Cine era să spue arnăuţilor unde şade voiniciĭ luĭ Miu, care a băgat grózǎ în Grecĭ?

— Sub ce vină i-a închis?

— Sub vină că aŭ călcat şi omorît pe un grec strîngĕtor de birurĭ, care după cum sĕ aude a fost omorît şi jefuit de un alt grec tovarăş al luĭ fugit acum peste Dunăre.

— Dar vênḑătorul; vênḑătorul?

— Mirilă Vulpe a fost; însă şĭ-a luat el drépta osândă: cum l'am vĕḑut la un loc sciĭ tocmaĭ bun, departe de lume, l'am chitit cu ve-

chiul meŭ pistol şi l'am culcat lat la pământ. Ticălosul, după cum am aflat maĭ în urmă, el sĕ ducea pe la foştiĭ sĕĭ fraţĭ de cruce sub cuvênt că vine să-l mângăe, le spunea că tu căpitane i-aĭ vêndut şi îĭ povăţuia ca la judecată să spue şi ce scie şi ce nu scie în paguba ta. Săraciĭ! eĭ credeaŭ, cred şi acum că ţĭ-aĭ dat coatele cu boeriĭ şi sunt hotărîţĭ la judecată a te afunda cum e maĭ rĕŭ.

— Mişeiĭ! Murmură Miu, s'aŭ îndoit eĭ de credinţa mea? Eŭ însă nu mĕ voiŭ îndoi nicĭ cel puţin o clipă d'amĭ pune viaţa în primejdie pentru eĭ; te las cu bine, mâne veĭ audi de mine.

Din mica căsuţă Miu alergà la cămara ce ocupase el altă-dată pe vremea rĕsmiriţeĭ, care cămară era situată într'o suburbie depărtată. Cum ajunse acolo sĕ îmbracă cu vestmintele cele maĭ bune, încălecà pe fidelul sĕŭ armăsar şi merse urmat de Neagu, cu care sĕ întorsese dela Constantinopole, la palatul Vorniculuĭ Preda, unul din ceĭ maĭ de frunte conjuraţĭ în contra luĭ Racoviţă, care îĭ promisese ajutor, protecţiune şi banĭ cât va voi şi care atuncĭ era în funcţiune pe lângă noŭa domnie, ca toţĭ ceilalţĭ conjuraţĭ. Când sĕ înfăţişà Miu la uşa anticameriĭ, evghenia sa sta rĕsturnat pe o sofa în camera de repaos şi lua cafea şi ciubuc.

Audind numele redutabiluluĭ haĭduc boeru sĕ cam înfiorà, dar nu-şĭ perdù de tot cumpĕtul şi dete ordin să-l poftéscă înăuntru. Cum îl vĕzù marele Vornic sĕ prefăcù că simte o mare bucurie că-l vede, şi numaĭ decât îl pofti să şédă lângă el.

— Căriĭ norocite întêmplărĭ sunt dator bucuria ce-mĭ aduce cercetarea Domnii-tale? zise

Vornicul, după ce ciocoiul aduse dulceţurĭ şi cafele.

— Am să-ţĭ fac o rugăciune, arhon Vornice, rěspunse Miu.

— O rugăciune! Vreaĭ să zicĭ o datorie pe care voiŭ îndeplini-o orĭ cât voiŭ trăi; n'aĭ decât să poruncescĭ şi îndată eŭ şi avutul meŭ suntem aĭ Domnii-tale.

— Mulţumesc de atâta bunătate, eŭ nu viŭ însă să cer o chiverniseală, am cu ce trăi; viŭ numaĭ să te rog ca prin puterea şi trecerea ce aĭ, să sě îndrepteze o nedreptate. Nisce prietinĭ aĭ meĭ, foştiĭ meĭ tovarăşĭ, aceia cariĭ prin puterea şi bărbăţia lor a făcut să cadă Ştefan Racoviţă şi să vie la putere domnia de faţă, sunt închişĭ în urma uneĭ pârĭ nedrepte. Un tovarăş al lor împins de ură şi lăcomie de banĭ, i-a învinovăţit că ar fi ucis şi jefuit un pârcălab. Pe viul Dumnezeŭ, vě jur, că nu este adevěrat; ómeniĭ meĭ nu eraŭ tâlharĭ şi omorîtorĭ, eĭ nu ucidea decât pe asupritoriĭ ce-ĭ arětam eŭ cu degetul, dar nicĭ odată pe ómeniĭ legiuiţĭ aĭ stăpâniriĭ. De când am eşit eŭ din ţéră, maĭ ales, eĭ s'aŭ lăsat cu totul de haĭducit, s'aŭ apucat de meseriĭ şi negoţ şi sě hotărîse a trăi ca ómenĭ de ispravă.

— Cum sě póte să sě facă una ca asta? strigă Vornicul jucând minunat pe omul cuprins de mirare; alerg la logofětul cel mare să-l întreb pentru ce face unele ca acestea fără scirea mea şi îţĭ făgăduesc că sě va face dreptate ómenilor Domnii-tale, măcar d'aşĭ sci că mě duc pănă la Vodă. Pentru ce nu te ducĭ şi d-ta la palat? M. S. te iubesce şi îĭ pare rěŭ că nu te-aĭ arětat nicĭ-odată la curte, ca să îţĭ rěsplătéscă după vrednicie iubirea ce simţĭ pentru ţéră şi domnia sa;

dacă nu vreaĭ să mergĭ singur, am să mĕ duc din adins ca să-ĭ cer îndreptăţirea ómenilor Domnii-tale şi o isprăvnicie pentru Domniata.

— Îţĭ mulţămesc, arhon Vornice, eŭ nu voiŭ nimic; îmĭ place să trăesc retras pe lângă munţiĭ unde am crescut. Eŭ am să mĕ duc în Moldova şi să mĕ aşez pe una din făşiele de pămênt ce a stăpânit dela moşĭ strămoşĭ părinţiĭ meĭ şi pe care mi le-a răpit nedreptatea omenéscă.

— Lasă, lasă-mĕ pe mine să fac ce sciŭ că este drept şi nu maĭ fi năzuros. Mâne vino să afli isprava alergăturilor mele.

A doŭa zi Miu fù la ora fixată în palatul mareluĭ Vornic. Evghenia sa îl primi cu aceiaşĭ bună voinţă şi iĭ zise:

— Gătesce-te să mergĭ la palat că M. Sa te aşteptă cu nerăbdare. Cât despre prietiniĭ Domnii-tale acum trebue să fie slobozĭ, îţĭ daŭ cuvêntul meŭ de cinste, că am vĕḑut hârtia iscălită şi pe aprod plecând spre Vornicia temniţeĭ, ca să le dea drumul.

— Îţĭ mulţumesc şi încredinţat pe cuvêntul de cinste ce mĭ-aĭ dat, mĕ duc acasă liniştit; cât pentru mergerea la palat mĕ închin până la pămênt înaintea tronuluĭ M. Sale şi nu primesc nicĭ o rĕsplătire, ne creḑêndu-mĕ vrednic.

— Să mĕ vezĭ mort dacă nu veĭ merge; ce pîrdalnicul, nu mergĭ la spânzurătóre. Neprimind póte că Vodă s'ar crede înfruntat şi maĭ sci minune. Greciĭ ăştia sunt superstiţioşĭ.

În fine, după maĭ multe rugăminte şi linguşirĭ, Miu sĕ decise a merge la palat şi a pri[illegible] tot ce i-s'ar oferi, cu gând d'a demisiona înd[illegible] ce ar vedea pe amiciĭ sĕĭ afară din pericol. [illegible] puse dar în butca Vorniculuĭ alăturĭ cu dêns[illegible]

merse la palat, întrà înăuntru pe scara cea mare și fù primit în sala tronuluĭ cu nisce onorurĭ demne de un boer însemnat. Ajuns acolo, făcù temeneaŭa obicĭnuită înaintea tronuluĭ Domnesc, și M. Sa, cu o bunătate de inimă rară, îĭ dete mâna să i-o sărute și apoĭ vorbi cu fostul căpitan într'un mod fórte măgulitor. Miu cu tóte aste manifestațiĭ de bună voință, fără să înțeleagă pentru ce, sĕ simțea jenat, cuprins de un neastêmpĕr neașteptat și de nisce gândurĭ negre, în fine impacient și doritor de a sĕ vedea cât maĭ curênd scăpat d'acolo.

După ce fù pus să șédă pe un jeț în rênd cu boeriĭ de clasa a doŭa, iĭ sĕ ceti un ofis prin care sĕ numia mare Comis și altul prin care sĕ numia Ispravnic în județul Saacul. După cetirea pitaculuĭ doĭ copiĭ de casă îl luară de subțiorĭ și-l duse înaintea M. Sale care sĕ sculă din jeț, coborî doŭĕ din treptele tronulnĭ și îmbrăcà pe Miu cu conteșul noiĭ sale demnitățĭ. Atuncĭ sĕ auziră surlele meterhaneleĭ intonând un marș triumfal în sala vecină și boeriĭ ceĭ marĭ veniră pe rênd de-l îmbrățișară frățesce, iar ceĭ micĭ de-ĭ sărutară mâna.

Îndată ce sĕ terminà ceremonia, Vodă sĕ retrase în apartamentele sale, iar marele Vornic luà de mână pe noul prefect și-l porni spre sala spătărieĭ ca să-l supue unor noĭ ceremoniĭ; îndată ce sĕ deschise o ușe care da într'un coridor lung, trecù maĭ întêiŭ Vornicul, apoĭ doĭ ciohodarĭ, pe urmă craĭnicul și după el noul Ispravnic. Acest din urmă abia făcù doĭ pașĭ dincolo de prag și îndată sĕ clăti, sĕ retrase înapoĭ cu spaimă, întinse mânile, le crispă ca cum ar fi voit să apuce [illegible]a și pe urmă cădù jos fără suflare, cu un și[illegible] subțire de mătase înfășurat împrejurul gâtuluĭ.

Abia făcù doĭ pașĭ și pe urmă sĕ retrase înapoĭ, intinse mânile și căzu jos cu un șiret de mătase în jurul gâtului. (pag. 12[illegible].)

Greciĭ de spaimă ca să nu maĭ paţă ce a pă-ţit Ştefan dela acest rĕsvrătitor de popor, îl sugrumase, îl mâncase fript după zicătórea proverbuluĭ Român.

A doŭa zi treĭ-zecĭ şi noŭă de capete eraŭ înfipte în ţepe d'asupra porţilor palatuluĭ; eraŭ capetele companionilor luĭ Miu; capul căpitanuluĭ lor era înfipt într'o ţépă maĭ înaltă. Sĕ adună mult popor să privéscă astă esposiţiune oribilă, dar când uniĭ alţiĭ începură d'a eşi din rolul de spectatorĭ şi începură a murmura şi a regreta sórtea acestor vitejĭ, fură împrăştiaţĭ de arnăuţĭ prin loviturĭ de códe de suliţĭ.

Şedură astfel espuse treĭ zile nefericitele capete, şi tocmaĭ a patra zi fură aruncate împreună cu corpurile lor, pe câmpul Colintineĭ spre mâncarea cânilor. Câniĭ nu-ĭ mâncară, fiind-că Neagu şi Florea care scăpase de persecuţiunea Grecéscă, veniră nóptea cu câţĭ-va hingherĭ ţiganĭ bine plătiţĭ şi-ĭ îngropară pe câmpul unde maĭ apoĭ sĕ edifică biserica Tirchilescĭ.

Capul luĭ Miu însă nu fù înmormêntat ci păstrat de ceĭ doĭ fidelĭ servitorĭ ca o relicuă sfântă.

Greciĭ omorîră pe Miu şi pe aĭ sĕĭ, dar de haĭducĭ nu scăpară; Neagu şi Florea intrară în codru, strânseră fie-care câte o bandă din ceĭ afiliaţĭ cu ceata principală a luĭ Miu, şi sub legile acestuĭ căpitan, din generaţiune în generaţiune, susţinură contra Grecilor un rĕsboĭ înverşunat până ce mişcarea luĭ Tudor ucise cu desăvêrşire colosul monstru numit domnia Fanarioţilor, şi tot-de-odată înmormêntă pentru tot-deauna era haĭducilor.

FINE